

Ateist professoryň musulman bolşunyň we ilkinji okan namazynyň hekaýaty

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy, Nukdaýnazar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Ateist professoryň musulman bolşunyň we ilkinji okan namazynyň hekaýaty ATEIST PROFESSORYŇ MUSULMAN BOLŞUNYŇ WE ILKINJI OKAN NAMAZYNYŇ HEKAÝATY

Ateist professoryň musulman bolşuny we ilkinji namaz okaýşyny gürrüň berýän hekaýat okanlary biperwaý goýmasa gerek.

Makala matematika professory Jefferi Langyň musulman bolanda beren interwýusyndan taýýarlandy.

■ Ateist professoryň musulman bolşunyň hekaýaty

Gürrüňi edilýän professoryň musulman bolşunyň hekaýaty şeýleräk başlapdyr:

«San Fransisko uniwersitetinde mugallym bolup işe başlan wagtlarym musulman bir talybym bardy. Ol gowy okaýardy, iňlis dilini suwara bilýärdi. Biz din barada söz açamzokdyk, biri-birimize haýsydyr bir zady subut etmäge çalşamzokdyk. Bir gün ol meni maşgalasy bilen tanyşdyrды, öýlerine gitdim. Aradan birnäçe wagt geçdi, bir gün olar maňa Gurhan sowgat berdiler.

Gurhany garşylyklaýyn nukdaýnazar bilen okap başladym. Hakykatdanam okap görmek gerek eken, ýöne düşünmesi kyndy. Kitap meniň werziş bolan kitaplarymyň dilinde dälди. Şonuň üçin ýa oňa boýun bolmalydy, ýa-da oňa garşy göreşmelidi.

Bu göreşde meniň içimi ýakan bir zadyň barlygyny duýdum, sebäbi kitabyň awtory meni menden has gowy tanaýardy. Hamala aklymy süzgüçden geçirip duran ýaly, her gije ýadyma düşen soragyň jogabyny kitaby her gezek elime alanymda maňa açyk-aýdyň we gutarnykly şekilde öwredýärdi. Ençeme ýyllap kellämiň içinde emele getiren diwarlarym ýer bilen ýegsan boldy,

şübhelerim ýekän-ýekän sypyrylyp düşdi. Bu söweşde ýeňilen tarap mendim. Maňa ýeke-täk çykalga galypdy: olam Hudaýa iman etmekdi.

Uniwersitetiň buthanasynyň bir gatynda musulman talyplaryň namaz okaýan metjidi bardy. Ýüregimi bire düwüp, ol ýere gitdim we kelemämi öwürdim. Kelemämi öwrenden soň öýle namazynyň wagty golaýlaşdy.

Metjitde Hasan atly bir gardaş belent heňde azana gygyrdy. Ol iň öňde durdy, egninde akly-garaly eşigi bardy, öňünde-de penjire, penjireden içerik düşüp duran yşyk... Eý Hudaý, bu meniň uzak wagtdan bäre görüp ýören düşüm bilen bire-bir gabat gelyärdi. Men ýene-de düşümdir öydüp şübhelenip başladym. Ýok, ýok, düşüm bolmaga haky ýok. Endamym titräp, gözlerimden boýur-boýur ýaş akýardy.

■ Professoryň ilkinji namazy

Musulman bolan günüm metjidiň ymamy maňa namaz okalyşyny öwredýän kitap berdi. Emma musulman talyplaryň meni alada edişlerini gördüm. Olar maňa: «Gyssanma, özüňi arkaýyn alyp bar, kem-kemden öwrenersiň» diýdiler. Men öz-özüme: «namaz şolar ýaly kynmy näme?» diýdim-de, talyplaryň maslahatyna üns bermän, derhal wagtly-wagtynda baş wagt namazymy okamaga başladym.

Ilkinji gezek namaz okamaga synanyşamda ýassy namazyndan başladym. Wagt gijäň ýarysydy. Kitaby alyp hammama girdim. Kitapda görkezilişi ýaly täret aldym. Täret alyp bolanyndan soň gapylary-penjireleri ýapyşdyrdym we otagyň ortarasynda kybla tarapa ýüzümi öwrüp durdum, uludan demimi aldym we uly ses bilen «Allahu Ekber» diýdim.

Yns-jynsyň meni eşitmegini we görmegiji islämokdym. Ýuwaşlyk bilen «Elhamy» we gysga süreleriň birini arapça okadym. Ikinji tekbirden soň rukuwa egildim. Rukuwa egilenimde, biraz özümi ýaramaz duýdum, sebäbi men ömrümde ýeke gezek hiç kimiň öňünde egilen adam däldim. Otagymda özümde başga adamyň ýokdugy ýadyma düşensoň arkaýynlaşdym. «Subhane Rabbiýel Azym» diýenimde ýüregimiň urgusynyň çaltlaşýandygyny duýdum.

Gaýtadan tekbir getirip dikeldim. Ýene sejdä egilmegiň wagty gelipdi. Sejdä egilmek üçin ellerimi we dyzymy ýere goýanymda doňup galdym. Sejdä egilip bilemokdym! Hojaýynynyň öňünde başyny goýan gul kimin ýüz-gözümi, burnumy ýere oýkap, özümiň peslik hasap edýän ýagdaýyňa düşüresim gelenokdy. Üstesine aýaklarymy-da epläp bilemokdym. Utanyp ýere giräýjek boldum. Gülkünç ýagdaýa düşendirin öýtdüm.

Bu ýagdaýda meni gören dost-ýarlarymyň, tanyş-bilişlerimiň öňünde nebsagyryjylykly we ýaňsylaýjy hala düşdüm diýip hasap etdim.

Dostlarymyň gülki seslerini eşidýän ýaly müýnürgedim.

Bir salym ikerjiňlenip duramyndan soň uludan demimi aldym-da, başymy namazlyga goýdum, aklymdaky ähli pikirleri bir ýana zyňdym. Ünsümi sowajjak pikirler maý bermän ikinji sejdäme-de egildim.

Şol wagt öz-özüme «öňümde ýene üç tapgyr bar» diýdim, ýöne başlap taşlamak niýetinem ýokdy. Näme bolsa bolsun edip namazy tamamlamakçydym. Galan rekagatlarda işim aňsatlaşdy. Soňky sejdäde eýýäm özümi duýşum başgaçady. Iki egnime salam berenden soň oturan ýerimden turmadym.

Yza göz aýlap nebsime garşy giren söweşimi aklymdan geçirdim, bir uly söweşden çykanymy duýdum, soňra başymy öňe egip:

«Allahym, öňki bolşum üçin meni bagyşla, uzak ýerden ýol aşyp geldim, entek öňümde aşmaly uzyn ýol ýatyr» diýip, dileg-doga etdim.

Şol wagt öň başdan geçirip görmedik bir ahwaly başdan geçirdim. Muny söz bilen beýan etmek mümkin däl. Endamymyň, ýüregimiň bir ýerinden süzülip çykyp, manysyna düşünmekden ejiz gelýän bir sowuk güýç gaplap aldy. Şobada irkilip galypdyryn. Endamyma ýaýran güýçden zyýada duýgularymy gipnozlap goýdy. Görnüp guran rehmetiň barlygyny duýdum. Bu rehet soňra içime aralaşyp, içimde lakyrdap gaýnap başlady. Yzyndanam hiç bir sebäpsiz aglamaga başladym. Gijesi bilen başyk egik halda dyzymyň üstünde sarsman oturdym.

Aglap içimi gowzadansoň, bolýan zatlary akyl ýoly bilen düşündirmegiň mümkin däldigine göz ýetirdim. Şol wagt meniň akyl ýetiren ýene bir zadym: meniň Hudaýa we namaza juda

mätäçdigim baradaky hakykat boldy. Ýerimden turmanka şu dilegi etdim:

«Allahym, indi meni küpüre girmäge het etsem, meni ol küpüre girmänkäm öldür we meni bu durmuşdan alyp çyk. Ýalňyşman, büdremän ýaşamagyň juda kyndygyny bilýärin. Emma şuny has gowy bilýärin: ýekeje günem bolsa Sensoz ýaşamak, Seniň barlygyňy inkär etmek mümkin däl».

@ Kitapçylar. Geň-taňsy wakalar